

nieuwsbrief

Jaargang 19 | nummer 2 | april 2014

in deze nieuwsbrief:

- *Succes in El Salvador: nieuwe wet maakt medicijnen betaalbaar*
- *Strijd tegen kinderverkrachting in Kenia*
- *Boeren in Indonesië van land beroofd*

Willen we meer of minder solidariteit?

Redactie: Ruby van Leijenhorst

Tekst: Rutger van den Dool, Ruby van Leijenhorst, Jordi Kloos

Correcties: Sophie Lambers

Vormgeving: Benjamin van Vianen

Druk: Drukkerij De Raddraaier

In een periode waarin rechts-populistische leiders als Geert Wilders, Filip Dewinter en Marine Le Pen de handen ineenslaan voor de komende Europese verkiezingen, ontstaat de morele verplichting voor alle links-progressieve krachten in Europa om een stevig tegengeluid te laten horen. Een geluid dat duidelijk maakt dat vluchtelingen hier welkom zijn en dat wij solidair met hen zijn en blijven. De tijd van zwijgen is echt voorbij nadat eerst de aanhang van Wilders scandeerde om minder Marokkanen en de volgelingen van Dewinter dit nog eens dunnetjes overdeden. Dit is het moment om op te staan.

Zowel nu als in de toekomst zal XminY projecten steunen die verdraagzaamheid en solidariteit voorop stellen. Projecten die ingaan tegen de vreemdelingenhaat die mainstream lijkt te worden. En vooral projecten die daadwerkelijk problemen aanpakken en geen valse beloftes doen.

Gelukkig zijn het niet alleen rechts-populisten die zich verenigen en Europa intrekken. XminY gaat dit jaar ook actief aanwezig zijn in België. We willen meer sociale bewegingen en actiegroepen in België steunen in hun strijd voor een verdraagzame en tolerante wereld. Hiernaast hopen we ook op Belgische donateurs, zodat we die mooie projecten ook daadwerkelijk kunnen financieren. Wilt u weten hoe u XminY wellicht kunt helpen met deze uitbreiding naar België? Kijk dan op: XminY.nl/België

Rutger van den Dool, Rutger@xminy.nl

‘Deze wet is een historische prestatie’

Nieuwe medicijnwet El Salvador maakt medicijnen betaalbaar

Een kleine groep medicijnfabrikanten, importeurs en apothekers in El Salvador hield jarenlang de medicijnindustrie in haar greep. Zij zorgden ervoor dat de prijzen hoog bleven, met als gevolg dat het merendeel van de bevolking de kosten van de medicijnen niet kon opbrengen. De wet die het farmaceutische monopolie moest doorbreken, werd door diezelfde industrie tegengehouden. De burgeralliantie ACCPS streed jaren voor een nieuwe medicijnwet. Afgelopen jaar boekten zij hun grootste succes: de wet werd aangenomen.

Straatblokkades

Via demonstraties, straatblokkades en het verspreiden van duizenden flyers kreeg de ACCPS de aandacht van de media en kon uiting geven aan haar eisen in radioprogramma's en op tv. Binnen twee maanden kreeg de organisatie meer dan 2000 mensen op de been en werden zij uitgenodigd om te overleggen met de huidige linkse FMLN regering. De ACCPS

streefde onder andere naar goedkopere medicijnen die voor de hele bevolking van El Salvador toegankelijk zouden worden. Tot dan toe waren het vooral rijke Salvadoranen die het zich konden veroorloven om de dure medicijnen te kopen en zich in privéklinieken te laten behandelen. Om nog meer publiciteit te genereren stuurde de ACCPS een eigen wetsvoorstel aan de Wetgevende Vergadering in El Salvador. Dit wetsvoorstel is grotendeels overgenomen in de huidige medicijnwet.

‘We hebben iets groots bereikt’

‘Deze wet is een historische prestatie’, zegt Margarita Posada, coördinator van ACCPS. Voor de nieuwe wet konden de importeurs en apothekers rekenen op winstmarges van wel 500 procent. Dit maakte de Salvadoraanse medicijnen relatief gezien tot de duurste ter wereld. De burgeralliantie wist te bereiken dat medicijnen niet meer dan drie tot vijf maal duurder mogen

De vier belangrijkste punten van de nieuwe wet

- Artsen en apothekers mogen geen connecties hebben met farmaceutische bedrijven. Er mogen geen cadeautjes worden uitgedeeld in ruil voor het voorschrijven van een bepaald medicijn.
- Gezondheidszorg is een publiek goed wat onder controle van de overheid moet blijven. Het orgaan dat de farmaceutische industrie controleert, mag alleen bestaan uit onafhankelijke leden.
- Medicijnen mogen niet meer dan drie tot vijf keer duurder zijn dan de productiekosten en niet hoger dan de gemiddelde prijs in Midden-Amerika.
- Ziekenhuizen, het ministerie van Volksgezondheid en klinieken mogen zelf hun medicijnen importeren en zijn daarbij niet langer afhankelijk van een groothandel. Hierdoor kan onderhandeld worden over de prijs.

zijn dan de productiekosten. Bovendien mogen de prijzen niet hoger zijn dan de gemiddelde prijzen in Midden-Amerika. 'Hier hebben we tientallen jaren voor gestreden. We hebben iets groots bereikt.'

Vinger in de pap

Toch was het nog lange tijd spannend of de wet er zou komen. De farmaceutische industrie had een stevige vinger in de pap bij de rechtse politieke partij ARENA.

Alfredo Christiani, voormalig president en voorzitter van ARENA was, evenals zijn voorgangers en enkele ex-ministers, monopolist in de farmaceutische industrie. Maar omdat de overgrote meerderheid van de bevolking voor een medicijnwet was en ARENA haar kiezers niet tegen zich in het harnas wilde jagen, kon de partij niet anders dan instemmen met de wet. Via de rechter probeerden zij vervolgens om de wet ongrondwettig te laten verklaren. Dit mislukte en de medicijnwet was een feit.

'We begrepen niet waarom ARENA in eerste instantie voor de wet stemde om vervolgens direct hervormingen voor te stellen. Maar dat maakt nu allemaal niet meer uit. Deze wet gaat om het recht om goede gezondheid te genieten en om toegang tot geneesmiddelen. Privatisering van de gezondheidszorg is niet alleen duurder voor de overheid, maar geeft ook alleen winst aan particuliere bedrijven. Dit is direct gerelateerd aan slechtere patiëntenzorg. Gelukkig hebben we dit gestopt!'

Xminy steunde ACCPS met € 3000,-

Verkiezingen

Op 9 maart waren er verkiezingen in El Salvador. De linkse partij FMLN won met zo'n kleine voorsprong dat het conservatieve ARENA de uitslag niet accepteerde. Duizenden mensen gingen als gevolg hiervan de straat op met als eis dat de stem van het volk gehoord wordt en de winst van FMLN gerespecteerd wordt. Zie ook www.xminy.nl

'Er valt niet te onderhandelen als het gaat om kinderverkrachting'

Mary Makokha strijdt met haar organisatie REEP tegen verkrachting en kindhuwelijken in Kenia

Celestine is 6 maanden in verwachting van haar zevende kind. Normaal gesproken zou dit een mooie tijd zijn voor een aanstaande moeder. Maar Celestine is allesbehalve een gemiddelde moeder. Op haar vijftiende overleed haar zus, haar enige familielid, en werd Celestine geërfd door haar 38-jarige zwager. Ze ging van school af om voor zijn drie kinderen te zorgen.

Een euro per dag

Inmiddels is Celestine 21 en heeft ze ook drie kinderen van zichzelf. Een daarvan is gehandicapt en heeft specialistische zorg nodig. Maar dat kan Celestine niet betalen. Ze werkt, hoogzwanger, op het land, waar ze omgerekend een euro per dag verdient. Haar man is werkloos, woont ver uit de buurt en bekommert zich niet om Celestine en de kinderen: 'Ik heb Celestine niet gevraagd om met me te trouwen. Ze is door haar ouders aan mij gegeven om

voor de kinderen van haar zus te zorgen. Ik voel me dan ook niet schuldig of verantwoordelijk.'

Elke dag een verkrachting of mishandeling

In deze gemeenschap in Butula, West-Kenia begon Mary Makokha 15 jaar geleden de organisatie REEP, waarmee ze opkomt voor minderheden. 'We behandelen twaalf zaken zoals die van Celestine per week. Bovendien gaat er geen dag voorbij of er wordt een verkrachting of mishandeling gemeld. Wij brengen de slachtoffers naar het ziekenhuis en zorgen ervoor dat bewijsmateriaal niet 'verdwijnt'.

Dit gebeurt heel vaak om vervolging van de dader te voorkomen.'

Het zijn vooral meisjes tussen de vier en de zestien die slachtoffer worden van seksueel geweld. Zij kunnen nog niet voor hun

rechten opkomen en hun ouders zwijgen over de misdrijven. Uit schaamte en angst voor gezichtsverlies. 'De ouders zijn vaak niet blij met onze tussenkomst en vragen ons om geen zaak te beginnen tegen de dader. Maar daar doen we niet aan: er valt niet te onderhandelen als het gaat om kinderverkrachting.'

Mentaliteitsverandering

Het komende half jaar staat REEP daarom geheel in het teken van de campagne tegen verkrachting en kindbruiden. Op scholen en in dorpen wordt voorlichting gegeven aan kinderen. Een groep jongeren zal worden getraind om een signalerende functie te hebben, zodat ze mogelijke daders kunnen herkennen en REEP op tijd kan ingrijpen. Ook houden zij hun ogen en oren open als het gaat om families die de meisjes willen uithuwelijken omdat ze verkracht zijn.

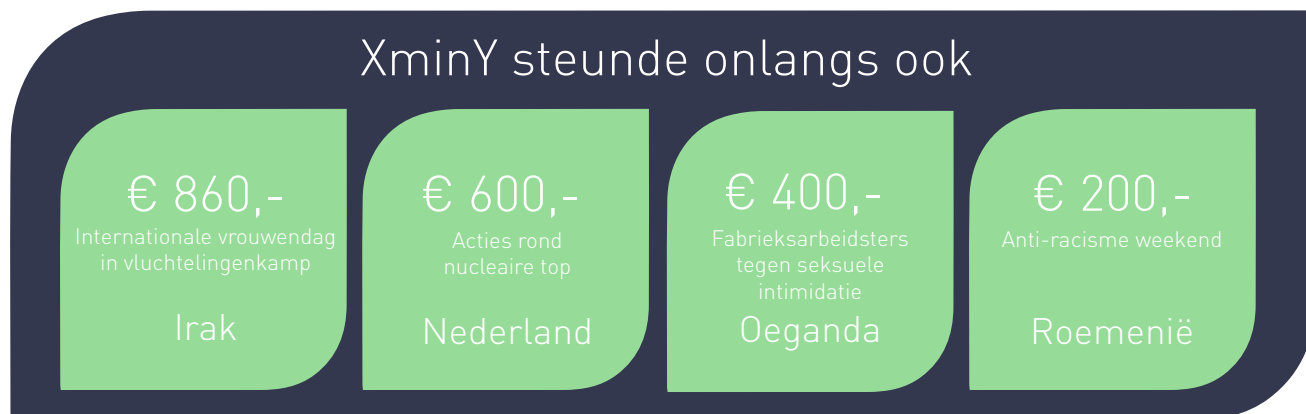
'We willen de ouders overtuigen dat ze alles op alles moeten zetten om seksueel geweld te voorkomen en wat ze kunnen doen als hun kind toch verkracht wordt.

Dit vergt veel geduld en is een lang proces, want er zal een complete mentaliteitsverandering onder de bevolking moeten plaatsvinden. Niet alleen de ouders, maar ook de lokale instanties steken hun kop in het zand als het gaat om kinderverkrachting.'

Grote vis

'Die meisjes hebben helemaal niemand die het voor ze opneemt', verzucht Mary. 'Zij zijn de kleine visjes die het allemaal afzonderlijk op moeten nemen tegen een hele grote vis. Daarom willen wij met die meiden een grote vis worden die de strijd aan kan gaan met die ene hele grote vis. Om te zorgen dat de mensenrechten gewaarborgd worden en om het taboe rond seksueel misbruik onder de bevolking te doorbreken. Het is emotioneel heel zwaar om elke dag geconfronteerd te worden met het leed van de slachtoffers en telkens weer te moeten vechten voor gerechtigheid. Maar we weigeren op te geven zolang dit immense probleem bestaat in onze gemeenschap en in de rest van Kenia.

XminY steunt REEP met € 1500,-

Boeren in Indonesië van land beroofd

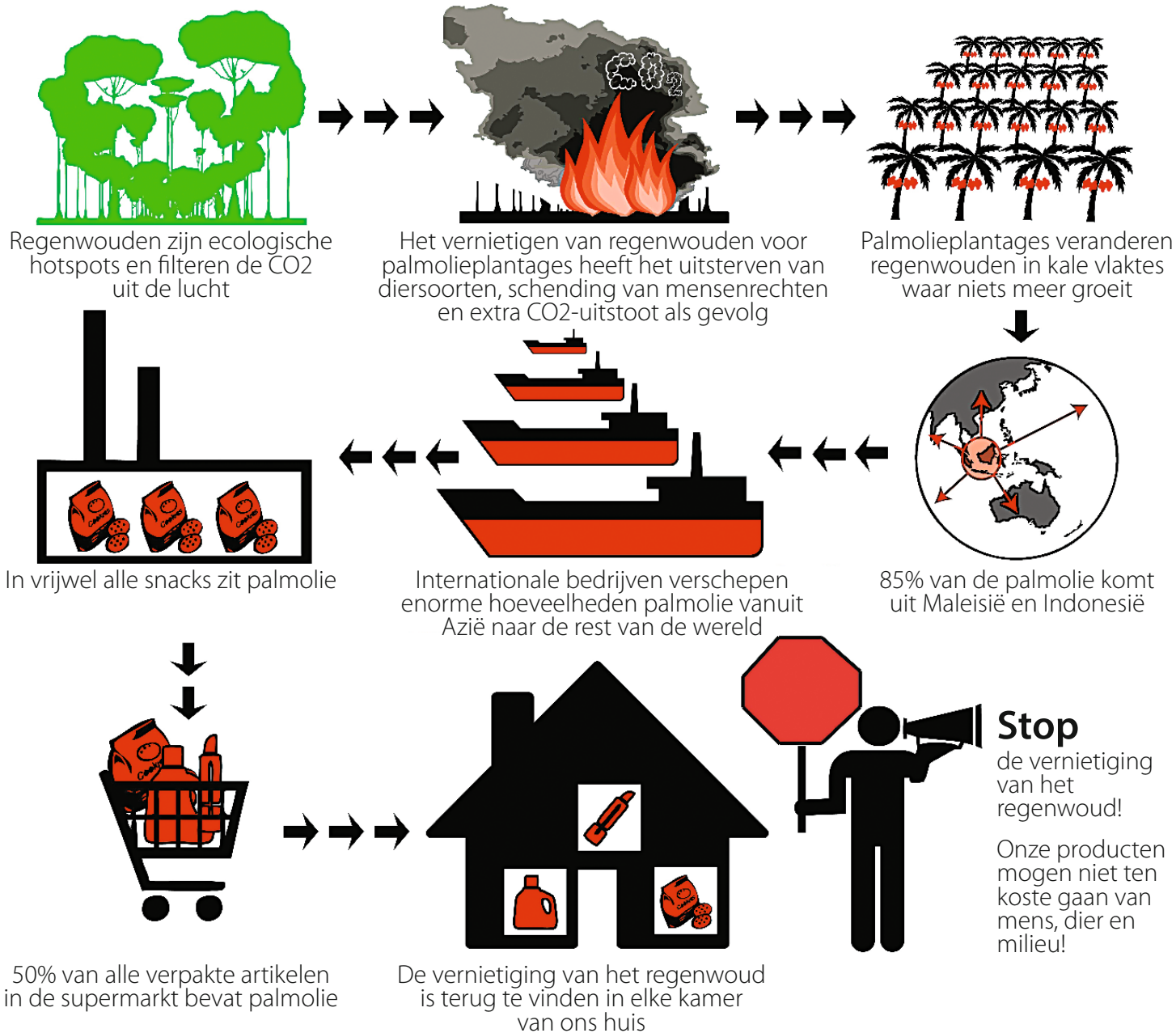
Palmoliebedrijven maken zich op grote schaal schuldig aan landroof in Indonesië. Honderden arme boeren moeten wijken voor enorme palmolieplantages. Zo ook in Bolurembu in West-Sulawesi, waar de groep Dewan Rakyat er alles aan doet om de gestolen landbouwgrond terug te eisen.

Booming business

Indonesië levert samen met Maleisië ongeveer 85 procent van de wereldproductie in palmolie, een booming business waar miljarden euro's in omgaan. En, zoals dat veelal het geval is, is er met geld vrijwel alles mogelijk in Republiek Indonesia, waar de corruptie bij

de overheid nog altijd diepgeworteld zit.

De situatie in Bolurembu is een schoolvoorbeeld van hoe de landroof door grote palmolieconcerns zich voordoet in Indonesië: een groot (palmolie)bedrijf – in dit geval Astra Agro Lestari – komt met een grote zak geld

en krijgt carte blanche van de lokale overheid om de productie op te starten. Dat daarmee grote delen oerwoud worden vernietigd en honderden lokale boeren met hun gezinnen van het land worden verdreven, laat zowel de grote investeerders als de overheid volledig koud.

Terugclaimen

De groep Dewan Rakyat pikt deze gang van zaken niet meer en maakt zich hard voor de ongeveer 245 verdreven gezinnen uit deze regio. Door zoveel mogelijk burgers en slachtoffers van landroof uit de regio te mobiliseren om protestacties te organiseren, probeert de groep druk uit te oefenen bij de (lokale) overheid.

‘De protestacties moeten de overheid ertoe bewegen dat zij deze slachtoffers

bijstaan meehelpt met het terugclaimen van hun landbouwgrond. Ook willen we een grootschalige campagne opzetten en daarmee op de kaart zetten’, vertelt de woordvoerder van Dewan Rakyat.

De groep tekende eveneens beroep aan bij de rechtbank om het gestolen land terug te eisen van de palmoliebedrijven. ‘De verschillende activiteiten worden op camera vastgelegd om er uiteindelijk documentaires van te maken, die in de ‘landroof-regio’ worden uitgezonden. Maar om dit allemaal te bewerkstelligen is geld nodig.’

Solidariteit

Eerdere financiële ondersteuning van XminY aan deze groep bleek een groot succes. Mede door het maken van enkele documentaires, waarin slachtoffers van landroof uitgebreid aan het woord

kwamen, maakte Dewan Rakyat de lokale gemeenschap bewust van de omvang van het probleem en de impact van landroof op de verdreven families.

‘Het bundelen van hun krachten en het strijden tegen de bezetters zorgden voor bezieling onder de slachtoffers. Ook onder de rest van de gemeenschap groeide de solidariteit. Verschillende studenten- en jongerenverenigingen en universiteiten in Sulawesi ondersteunen nu onze activiteiten in de regio. Nu is het zaak om door te pakken. Maar alleen met nieuwe financiële middelen is dat mogelijk’, stelt de zegsman van de groep.

XminY steunt Dewan Rakyat met € 2250,-

Georgië

€ 720,-

Red ons laatste park!

De Georgische hoofdstad Tbilisi heeft de twijfelachtige eer om tot de minst milieuvriendelijke hoofdsteden ter wereld te behoren. In de race om vooruitgang bouwt het stadsbestuur elke vierkante meter van de stad vol. Zo moet in het laatste grote park van de stad een enorm hotel verrijzen. De inwoners van Tbilisi hebben hier echter hele andere ideeën over.

Frisbeeën in het stadhuis

Bezorgde bewoners proberen uit alle macht om Vake Park te behouden en hebben wegversperringen opgezet, die 24 uur per dag bewaakt worden. Elke week wordt er een 'Day in the Park' georganiseerd met optredens, picknicks, filmvertoningen en sportevenementen. In de hele stad is men solidair met de actievoerders. Kinderen maken tekeningen die aan het hek om de bouwplaats worden gehangen, taxichauffeurs brengen mensen gratis naar het park en omliggende restaurants brengen eten naar het tentenkamp dat in het park is opgezet. Binnenkort zal er gefrisbeed en gepicknickt worden in de hal van het stadhuis: 'Zij nemen ons park, dan gebruiken wij hun kantoor als recreatiegebied', aldus de organisatie van de actie.

Illegaal

De bewonersgroep hield al verschillende demonstraties en een petitie tegen de bouw van het hotel kon al op meer dan 7000 handtekeningen rekenen. Ook kwamen zij erachter dat het stadsbestuur met de bouwplannen een loopje neemt met de eigen regels. 'Volgens die regels mogen er helemaal geen hoge gebouwen in een recreatiegebied komen. Met deze illegale praktijk als uitgangspunt willen we een rechtszaak tegen het stadsbestuur beginnen om Vake Park voor de inwoners van Tbilisi te behouden.'

Indonesië

€ 1200,-

Indonesisch dorp dreigt te verzuipen

Tambi is een typisch Indonesisch dorpje. Aan de kust van West-Sulawesi is het te klein om op de kaart te staan en er wonen maar 453 mensen, voornamelijk vissers. Er spelen kinderen op straat en er blaft wel eens een hond, maar verder gebeurt er eigenlijk nooit wat. Tot enige weken geleden. Er ontstond grote paniek in het altijd zo rustige dorp toen bekend werd dat Tambi in de nabije toekomst dreigt te overstromen.

Onder water

Voor de bouw van een groot winkelcentrum, kantoren en hotels voor de kust van de plaats Mamuju, moet de kustlijn zo'n 200 meter worden opgeschoven. Om nieuw land te creëren zullen enorme hoeveelheden zand en stenen in zee worden gestort. Onderzoek wijst uit dat door de verandering van de kustlijn, in combinatie met de stijging van de zeespiegel door klimaatverandering, het water uiteindelijk nog maar een kant op kan: richting het lager gelegen Tambi. Binnen drie jaar zal het dorpje volledig onder water komen te staan.

Reddingsactie

Maar er is hoop voor de inwoners van Tambi. De studenten die het onderzoek uitvoerden trekken zich het lot van het dorp aan en zijn een reddingsactie begonnen. Samen met de dorpsbewoners komen ze in verzet tegen de plannen. Ook zoeken ze solidariteit bij dorpen in de buurt. Want als de plannen doorgaan is de kans groot dat Tambi niet het enige dorp is dat dreigt te verzuipen voor de economische belangen van de regio.

Verenigde Staten

€ 545,-

Studenten en docenten voor duurzaam Harvard

De prestigieuze Harvard University bezit enorme houtplantages in Noord-Argentinië. Deze plantages vernielen het kwetsbare ecosysteem van de wetlands. Bovendien blijft er door dergelijke plantages steeds minder landbouwgrond over voor de lokale boeren. De grond die er is, raakt gemakkelijk 'besmet' doordat de wegwaaierende zaden van de plantagebomen op de boerenakkers terechtkomen.

Riskante onderneming

De Argentijnse lokale boeren zochten steun bij de Responsible Harvard Coalition, een groep van studenten en docenten die zich verzetten tegen de 32 miljard die Harvard investeert in bedrijven, zoals hotels en houtbedrijven in Roemenië. Volgens de studenten houden de bedrijven waarin Harvard investeert geen enkele rekening met mens en milieu en is er absoluut geen sprake van verantwoord ondernemen. De studenten betalen gigantische bedragen om aan Harvard te mogen studeren, dus demonstreren tegen het investeringsbeleid met de kans om van school gestuurd te worden, is een riskante onderneming. Desondanks begonnen de studenten een campagne om de Argentijnse boeren te steunen.

Verantwoord investeren en ondernemen

De coalitie wil afdwingen dat Harvard alleen nog duurzame investeringen doet en dat de 243 bedrijven die de universiteit bezit verantwoord gaan ondernemen. Ook eist de groep dat Harvard inzage geeft in de investeringen die gedaan worden. Twee leden van de boerengemeenschap zijn uitgenodigd om naar de Verenigde Staten te komen om met het bestuur en de investeringsmanagers van Harvard te praten. Tevens zullen zij aanwezig zijn bij een demonstratie die op de campus gehouden zal worden. Tegelijk met de demonstratie zullen in Argentinië alle wegen naar de houtplantages worden geblokkeerd.